

FORUM

NAUCZYCIELSKIE

PIOTRKOWSKI KWARTALNIK OŚWIATOWY

Wspomaganie szkół i placówek... *str. 5*

Otwórz szkołę na świat... *str. 7*

Szkolny Klub Mediacji - nowa
jakość w rozwiązywaniu
konfliktów... *str. 11*

NUMER

109

ISSN 2719-6135

Szanowni Nauczyciele,

*z okazji Dnia Edukacji Narodowej życzymy Państwu,
byście codziennie odnajdywali radość w odkrywaniu
nowych ścieżek nauczania, by Wasza pasja
do wiedzy nieustannie zapalała ciekawość
w sercach Waszych uczniów.*

*Życzymy energii do realizowania najśmielszych
pomysłów oraz satysfakcji z każdej małej zmiany,
którą wprowadzacie w sercach i umysłach swoich uczniów.*

*Niech Państwa praca zawsze przynosi radość,
a każdy dzień w szkole staje się okazją do inspiracji
i rozwoju - dla Was i dla Waszych podopiecznych.
Oby nigdy nie brakło Państwu sił i uśmiechu, bo jesteście
architektami przyszłości, budujecie mosty do świata
pełnego nowych, nieznanym jeszcze możliwości.*

*Dziękujemy za Waszą cierpliwość, mądrość i serce,
które wkładacie w swoją pracę.*

*Z wyrazami szacunku i podziwu -
Dyrekcja i pracownicy
Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego
w Piotrkowie Trybunalskim*

Co w numerze?

Zaczęliśmy nowy rok szkolny. A tu za chwilę Dzień Edukacji Narodowej. Dobrze, że pamiętamy o tym dniu, że świętujemy z radością, czasem z zadumą. Zastanawiamy się jaka będzie szkoła w przyszłości. Czy „sztuczna inteligencja” zastąpi nauczyciela? Nie ma takiej obawy. Człowiek, ze swoją wiedzą połączoną z emocjami, doświadczeniem i zaangażowaniem zawsze wygra z najlepszą maszyną i nowoczesną aplikacją.

W numerze przedstawiamy kilka artykułów z naszego codziennego „szkolnego podwórka” autorstwa naszych konsultantów i doradców metodycznych. Cieszymy się również, że zgodnie z założeniami naszego czasopisma, pojawiają się coraz częściej Państwa artykuły – dyrektorów i nauczycieli. Dzielicie się Państwo swoimi doświadczeniami, ale też przekazujecie swoje wątpliwości i refleksje.

Warto zacząć lekturę naszego pisma od krótkiego artykułu o wspomaganiu szkół i placówek, którym zajmujemy się od wielu lat. Tym, którzy już z nami współpracują gratulujemy dobrego wyboru i cieszymy się, że nam zaufali. Tym, którzy się wahają, polecam szczególnie chwilę na analizę i podjęcie decyzji o nawiązaniu z nami trwałej współpracy.

Zachęcam Państwa do przesyłania kolejnych artykułów do naszego Forum Nauczycielskiego. A może ktoś z Państwa podzieli się na łamach pisma swoimi doświadczeniami, dokonaniaми i propozycjami zajęć?

Zapraszamy do współpracy.

Witold Stawski
Redaktor naczelny FN

Spis Treści

Wspomaganie szkół i placówek - *Agnieszka Czarczyk*

str. 5

Otwórz szkołę na świat, czyli kilka słów
o programie eTwinning - *Marlena Kowalska*

str. 5

Szkolny Klub Mediacji - nowa jakość
w rozwiązywaniu konfliktów - *Patrycja Młodzieniak*

str. 6

Ekologiczna „Piątka” gotowa do nowego
roku szkolnego - *Magdalena Owczarek*

str. 7

STREAMowy Dzień Kropki 2024 - *Marlena Kowalska*

str. 9

Sketchnoting: kreatywna notatka, która zmienia edukację
- *Daniel Pietrzak*

str. 11

Certyfikaty krajowe przyznane! - *Witold Stawski*

str. 12

Harcerstwo? Mnie kręci! - *Daria Witulska-Brajtkrojc*

str. 13

Biblioteka Pedagogiczna Centrum Rozwoju Edukacji
WŁ w Piotrkowie Trybunalskim poleca... - *Sylwia Kubicka*

str. 14

Wizualizacje jako pomysł na aktywowanie uczniów
podczas lekcji - *Jolanta Piekarska*

str. 17

Wydawca: Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim
ul. Wojska Polskiego 2, 97-300 Piotrków Trybunalski

Skład redakcji: Iwona Gawron, Anna Kosmowska, Sylwia Kubicka, Daniel Pietrzak, Dagmara Roszkowska - sekretarz,
Witold Stawski – redaktor naczelny.

Korekta: Sylwia Madalińska.

Kontakt z redakcją: forumnauczycielskie@crepiotrkow.edu.pl
Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów przesłanych tekstów.

Wspomaganie szkół i placówek

Współpraca w liczbach

W minionym roku szkolnym 2023/2024 piotrkowskie CRE WŁ objęło wspomaganiami szkół i placówek oświatowych aż 72 instytucje, w tym zarówno przedszkola, szkoły podstawowe, jak i szkoły ponadpodstawowe oraz inne placówki oświatowe. Wszędzie tam przewidziane w Rocznych Planach Wspomagania (RPW) działania zostały w pełni doprowadzone do końca. Nauczyciele i dyrektorzy uczestniczący w procesie wyrazili zadowolenie z przebiegu szkoleń i konsultacji, które potwierdzają wyniki ankiet ewaluacyjnych oraz podsumowania współpracy.

Warto podkreślić, że niemal 1/3 tych placówek, doceniając skuteczność wspomagania, zgłosiła już w czerwcu deklarację udziału w programie w roku szkolnym 2024/2025. Ten wysoki poziom zainteresowania i zadowolenia świadczy o potrzebie kontynuowania współpracy.

Co udało się osiągnąć?

Każda placówka objęta wspomaganiami miała indywidualnie dostosowany plan działania, który został opracowany we współpracy z koordynatorami. W ramach programu realizowano różnorodne formy wsparcia, od szkoleń rad pedagogicznych, przez seminaria, warsztaty, po konsultacje indywidualne – a to pozwoliło nauczycielom na rozwój kompetencji zawodowych i lepsze przygotowanie do wyzwań edukacyjnych.

Wszystkie cele, które koordynatorzy wyznaczyli sobie wspólnie z placówkami, zostały zrealizowane. Nauczyciele uczestniczący w szkoleniach podkreślili, że zdobyta wiedza i umiejętności są nie tylko teoretyczne, ale przede wszystkim praktyczne i użyteczne w codziennej pracy z uczniami. Część placówek zdecydowała się również na dodatkowe szkolenia, co pokazuje, że potrzeba wsparcia w rozwoju kompetencji edukacyjnych nie maleje, a wręcz rośnie.

Ewaluacja jako klucz do dalszego rozwoju

Każda z placówek, która uczestniczyła w programie, przeszła ewaluację końcową, a analiza wyników jednoznacznie potwierdza, że nasz model wspomagania sprawdza się w praktyce.

Dlaczego warto dołączyć?

Wspomaganie szkół i placówek edukacyjnych to nie tylko szansa na podniesienie jakości pracy, ale także inwestycja w przyszłość uczniów i nauczycieli. Działania CRE WŁ w Piotrkowie Tryb. mają na celu wzmocnienie kompetencji dydaktycznych, metodycznych i organizacyjnych kadry pedagogicznej, co przekłada się na lepsze wyniki nauczania i wyższą jakość edukacji.

Dzięki wsparciu Centrum szkoły mogą liczyć na dostęp do nowoczesnych metod kształcenia, profesjonalnych szkoleń oraz indywidualnych konsultacji, które pomogą nauczycielom sprostać współczesnym wyzwaniom edukacyjnym.

Zgłoś swoją placówkę na rok szkolny 2024/2025!

Zachęcamy wszystkie szkoły i placówki oświatowe do współpracy w roku szkolnym 2024/2025. Dzięki wieloletniemu doświadczeniu oraz pozytywnym opiniom placówek, które brały udział w programie, jesteśmy przekonani, że wspomaganie będzie efektywne i przyniesie korzyści zarówno nauczycielom, jak i uczniom.

Dołącz do grona placówek, które rozwijają się dzięki współpracy i dbają o stałe podnoszenie jakości kształcenia. Wspólnie możemy jeszcze lepiej przygotować się na wyzwania, jakie przynosi współczesna edukacja.

Nie czekaj, zgłoś swoją szkołę już dziś!

Oprac. Agnieszka Czarczyk
Lider Zespołu ds. wspomagania placówek oświatowych

Otwórz szkołę na świat, czyli kilka słów o programie eTwinning

eTwinning to inicjatywa Unii Europejskiej, która umożliwia zdalny kontakt między placówkami edukacyjnymi. Nauczyciele i uczniowie mogą wspólnie realizować projekty międzynarodowe, wymieniać się doświadczeniami i materiałami dydaktycznymi. Program działa online, a jego celem jest poszerzenie horyzontów edukacyjnych oraz motywowanie do nauki i otwarcie na wartości europejskie.

Kto może wziąć udział w programie? Program eTwinning skierowany jest do nauczycieli i uczniów wszystkich etapów edukacyjnych - przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych (przedział wiekowy uczniów 3-19 lat); ważne, by placówka realizowała obowiązującą w szkole podstawę programową. W programie mogą uczestniczyć nauczyciele wszystkich przedmiotów, dyrektorzy szkół, bibliotekarze (również z bibliotek pedagogicznych), pedagogi, logopedzi, terapeuci.

Dlaczego warto włączyć się w działania eTwinning?

- eTwinning jest **dla wszystkich**: nie ma ograniczeń wiekowych ani przedmiotowych.
- Nie wymaga nakładów finansowych: udział w programie **jest bezpłatny**.
- Jeden nauczyciel – **wiele projektów**: możliwość prowadzenia wielu projektów jednocześnie.

- **Brak formalności** i skomplikowanych procedur: rejestracja i realizacja projektów jest prosta.
- **Bezpieczna przestrzeń** do współpracy: platforma zapewnia bezpieczne środowisko do wymiany informacji.
- Dostosowanie zadań do możliwości każdego ucznia: projekty mogą być elastycznie **dopasowane do poziomu uczniów**.

Doskonalenie zawodowe:

Program eTwinning oferuje bogatą gamę szkoleń i kursów, które wspierają rozwój zawodowy nauczycieli. Wśród nich można wyróżnić: kursy internetowe, webinaria, warsztaty doskonalenia zawodowego, konferencje tematyczne - a wszystko finansowane przez Fundację Rozwoju Edukacji, czyli bezpłatnie dla nauczycieli.

Program niesie wiele korzyści zarówno dla uczniów, jak i nauczycieli oraz środowiska:

- Pozwala na współpracę międzynarodową - eTwinning umożliwia nawiązywanie kontaktów z innymi szkołami w Europie i poza nią. Uczniowie mogą wspólnie pracować nad projektami, wymieniać się pomysłami i obyczajami.
- Motywuje do nauki - działania w ramach eTwinning są atrakcyjne i angażujące. Uczniowie chętniej uczestniczą w projektach, gdy widzą, że ich praca ma realny wpływ na innych.
- Rozwija kompetencje - program eTwinning rozwija umiejętności cyfrowe, językowe i społeczne uczniów. Współpraca z rówieśnikami z innych krajów stymuluje kreatywność i otwartość na różnorodność.
- Przynosi bogatszą ofertę edukacyjną - dzięki projektom eTwinning uczniowie mają dostęp do różnorodnych treści i materiałów. Mogą poznać inne kultury, historię, tradycje i obyczaje.
- Pomaga w awansie zawodowym nauczycieli - uczestnictwo w eTwinning może być punktem nauczycielskiego CV. Nauczyciele realizujący projekty eTwinning poszerzają swoje kompetencje, w tym kompetencje cyfrowe, nawiązując relacje z innymi zaangażowanymi nauczycielami, otrzymując certyfikaty ukończenia projektów, co znacząco wpływa na ich rozwój zawodowy.

Warto więc wykorzystać potencjał programu eTwinning i otworzyć swoją szkołę na współpracę międzynarodową. To nie tylko rozwijające doświadczenie dla uczniów, ale także inspirująca przygoda dla nauczycieli!

- Więcej informacji o programie na stronie: <https://etwinning.pl>
- Moc inspiracji znajdziecie tu: <https://etwinning.pl/inspiracje-i-materialy>
- Do kontaktu zapraszają ambasadorzy programu: <https://etwinning.pl/przedstawiciele/ambasadorzy?region=lodzkie>
- Warto zajrzeć również na kanał YouTube - <https://www.youtube.com/@eTwinningPolska>

*Opracowanie: Marlena Kowalska
ambasador programu eTwinning w Łódzkiem
konsultant CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.*

Szkolny Klub Mediacji - nowa jakość w rozwiązywaniu konfliktów

W roku szkolnym 2023/2024 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Dobrzelowie zainaugurowaliśmy działalność Szkolnego Klubu Mediacji, którego celem było wprowadzenie uczniów w tajniki rozwiązywania konfliktów poprzez dialog i wzajemne zrozumienie. Klub prowadziłyśmy wspólnie: ja, nauczycielka języka niemieckiego i moja koleżanka anglistka, która zaraziła mnie pasją do mediacji. Naszym marzeniem było stworzenie przestrzeni, w której uczniowie sami mogliby uczyć się, jak być mediatorami, pomagając swoim kolegom w trudnych sytuacjach.

Mediacje rówieśnicze - dlaczego są takie ważne?

Mediacja rówieśnicza jest metodą rozwiązywania konfliktów, w której mediator nie pełni roli sędziego ani arbitra, ale dba, aby każda decyzja była wynikiem świadomej zgody stron oraz aby wszyscy byli traktowani z szacunkiem. Mediator czuwa nad przestrzeganiem zasad mediacji, takich jak dobrowolność, bezstronność, poufność, neutralność i akceptowalność oraz tworzy warunki sprzyjające analizie sytuacji i poszukiwaniu rozwiązań. Mediator rówieśniczy jest realnym wsparciem dla uczniów w konfliktach, przynosząc korzyści nie tylko stronom sporu, ale całej społeczności szkolnej. To coś więcej niż technika rozwiązywania konfliktów - to sposób na budowanie dialogu, wzajemnego szacunku i lepszego zrozumienia w szkole.

Spotkania Klubu - od ciekawości do zaangażowania

Spotkania naszego Klubu odbywały się co drugi tydzień w środy. Zawsze czekałyśmy na nie z entuzjazmem, mimo że na początku napotykałyśmy pewne trudności. Zorganizowanie wspólnej wolnej godziny dla uczniów klas 5-7 okazało się nie lada wyzwaniem. Gdy ogłosiliśmy nabór na mediatorów rówieśniczych, spotkałyśmy się z naturalną ciekawością, ale i niepewnością ze strony uczniów. „Co to jest mediacja?” - to pytanie pojawiało się często. Jednak po krótkim wyjaśnieniu i zrozumieniu tematu uczniowie zaczęli dostrzegać, jak ważne może być posiadanie umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób pokojowy, szanując odmienność i uczucia innych. Na spotkaniach uczestnicy dowiedzieli się, czym są mediacje rówieśnicze, jakie cele za nimi stoją, jakie cechy powinien mieć dobry mediator, a także czym jest monolog mediatora. Omówiliśmy również zasady panujące podczas mediacji, sposobów przeprowadzania, a także obowiązki i prawa zarówno mediatora, jak i uczestników mediacji. Jednak mediacja to nie tylko teoria - aby dobrze przygotować się do roli mediatora, uczniowie brali udział w licznych symulacjach, gdzie wcielali się w rolę mediatorów i stron konfliktu. Praca w parach,

czyli z dwoma mediatorami rówieśniczymi, była kluczowa - wspierali się nawzajem, aktywnie słuchali stron i pilnowali przestrzegania zasad mediacji. Kulminacyjnym punktem działalności naszego Klubu były majowe warsztaty mediacji rówieśniczych. Stanowiły one zwieńczenie wspólnej pracy przez cały rok szkolny. Kandydaci na mediatorów, którzy regularnie uczestniczyli w spotkaniach, mieli szansę nie tylko usystematyzować zdobytą wcześniej wiedzę, ale także wykorzystać praktyczne umiejętności niezbędne w mediacji, takie jak zadawanie pytań otwartych czy parafrazowanie. To właśnie te elementy sprawiły, że szkolenie było nie tylko merytorycznie wartościowe, ale również angażujące i pełne praktycznych wyzwania.

Poza codzienną działalnością w Klubie Mediacji, pod koniec roku szkolnego nasi uczniowie zaangażowali się także w konkurs organizowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości na plakat promujący Międzynarodowy Dzień Mediacji. To wyzwanie nie tylko rozbudziło kreatywność naszych uczniów, ale także pozwoliło im zrozumieć, jak ważne jest szerzenie idei mediacji w społeczności szkolnej i poza nią. Z niecierpliwością czekamy na wyniki.

Międzynarodowy Dzień Mediacji - Święto Dialogu

W trzeci czwartek października obchodzimy Międzynarodowy Dzień Mediacji. Jest to również wyjątkowy dzień w kalendarzu naszego Klubu. W ZSP w Dobrzelowie z tej okazji zaprosiliśmy specjalnego gościa - panią mediator Iwonę Józwiak, dla której mediacja to nie tylko praca, ale także pasja. Pani Iwona niedawno podzieliła się swoim doświadczeniem w wywiadzie dla jednego z popularnych magazynów dla kobiet. W ramach świętowania połączyliśmy się także online z Klubem Mediatorów Rówieśniczych SP nr 6 w Olsztynie, wymieniając się spostrzeżeniami i pomysłami na dalszy rozwój naszych klubów. Jako opiekunki Klubu wzięłyśmy również udział w wydarzeniu organizowanym w Bełchatowie „Mediacje - daj się skusić”, gdzie uczestniczyłyśmy w prelekcjach na temat „Czym jest konflikt?” oraz „Komunikacja w życiu codziennym i biznesie”. Dzień zakończył się panelem dyskusyjnym z mediatorami przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim - panią Iwoną Józwiak i panem Wojciechem Grabowieckim, czynnym mediatorem KNF. Było to dla nas niezwykle inspirujące doświadczenie, które wzbogaciło nasze spojrzenie na rolę mediacji w różnych aspektach życia.

Jak mediacja zmieniła mój pogląd na rozwiązywanie konfliktów w szkole?

Dzięki mediacjom zmieniło się również moje podejście do konfliktów w pracy nauczyciela. Zamiast pełnić rolę sędziego, który wydaje wyrok, nauczyłam się patrzeć na konflikt z innej perspektywy - jak na sytuację, w której warto wysłuchać obu stron, zrozumieć ich punkt widzenia, towarzyszące emocje, a także wcześniejsze zdarzenia, które mogły wpłynąć na zachowanie uczniów. Mediacja pokazuje,

że uczniowie z naszym wsparciem potrafią znaleźć rozwiązanie, które zadowala obie strony konfliktu - co jest kluczowym elementem mediacji.

Refleksje i nadzieje na przyszłość

Patrząc na efekty naszej pracy, możemy z dumą powiedzieć, że sukcesem jest nie tylko przeszkolenie pierwszych mediatorów rówieśniczych w naszej szkole, ale także wzbudzenie świadomości wśród uczniów na temat znaczenia mediacji. Wielu z nich, początkowo nieśmiałych i niepewnych, z czasem zrozumiało, że mediacja to nie tylko rozwiązywanie konfliktów, ale także budowanie lepszych relacji między rówieśnikami. To narzędzie, które pomaga zrozumieć siebie i innych, uczy tolerancji, cierpliwości oraz szacunku. Jestem przekonana, że nasi nowi mediatorzy, wyposażeni w wiedzę i umiejętności, będą stanowić realne wsparcie dla uczniów w konflikcie. Wierzę, że korzyści z mediacji będą widoczne nie tylko dla stron zaangażowanych, ale także dla całej społeczności szkolnej. To początek nowej jakości w naszej szkole, która, mam nadzieję, będzie rozwijać się i przynosić wymierne korzyści przez kolejne lata. Miniony rok szkolny był pełen wyzwań, ale i satysfakcji, która wynika z obserwowania, jak nasi uczniowie rozwijają się i zdobywają nowe, ważne umiejętności. Z radością patrzę w przyszłość, planując kolejne działania i rozwój Szkolnego Klubu Mediacji.

Patrycja Młodzieniak

Ekologiczna „Piątka” gotowa do nowego roku szkolnego

W Przedszkolu Samorządowym nr 5 w Bełchatowie od lat realizujemy profil ekologiczny, podejmując wiele działań zorientowanych na edukację najmłodszych w tym zakresie. Placówka posiada 5 grup oddziałowych, do których uczęszcza 125 dzieci. Prowadzone są ciekawe koła zainteresowań, pokazy multimedialne, konkursy, wystawy, eksperymenty i zabawy badawcze oraz różne akcje i działania z zakresu edukacji dla środowiska. Placówka bierze udział w konkursach powiatowych, wojewódzkich i ogólnopolskich. Szeroko współpracuje z instytucjami kulturalnymi w naszym mieście. Kadre przedszkola tworzy grupa wykształconych nauczycieli, zaangażowanych w pracę z dziećmi.

W naszym przedszkolu realizujemy wiele działań z zakresu edukacji ekologicznej zagospodarowując przestrzeń sal dydaktycznych oraz placu zabaw ciekawymi rozwiązaniami. W sali grupy I funkcjonuje kąpiel o nazwie „Zielona wyspa”, czyli miejsce rekreacji dla najmłodszych wyposażone w piankowe meble, układanki, nawlekanki, siedziska, z dużym akwariem z rybami. Dodatkowo maluchy mogą prowadzić obserwacje w kąci przyrodniczym wyposażonym w eksponaty zgodnie z porą roku. W ten sposób rozwijają swoje zainteresowania przyrodnicze i wzbogacają wiedzę o świecie.

Kierując się ekologicznym profilem naszego przedszkola w sali grupy II zorganizowano „Kącik safari” z motywami zwierząt egzotycznych oraz częścią rekreacyjną dla 4-latków. W sali dydaktycznej znajduje się także miejsce z pojemnikami do segregacji odpadów oraz wiele gier planszowych uczących rozróżniać tworzywa sztuczne i naturalne. Dzieci najczęściej korzystają z zestawu małego przyrodnika (modeli kwiatów, układanki ekologicznej „Rodzinka”, labiryntów przyrodniczych) oraz z warsztatu małego ekologa (w skład którego wchodzi globus-zoo, wesołe ekoludki, mała sztaluga z labiryntem).

Sala grupy III to laboratorium do obserwacji i eksperymentów, które umożliwiają dzieciom bezpośredni kontakt z materiałem przyrodniczym i doświadczanie go polisensorycznie oraz zdobywanie doświadczeń małego badacza. Kącik zawiera ekspozycje do poznawania ciała człowieka, próbkówki, szkiełka, wiatraki, „wulkany”, lupy, buteleczki zapachowe, przyrządy do badania ziemi, minerałów, wody, powietrza itp. Dużym zainteresowaniem cieszy się kącik laboranta (6 pojemników, stoper, waga, cylinder, wózek na kółkach, krokodyl, miniekoludki, siatki na owady, peryskop). Wszystkie ekspozycje wykorzystywane są do zabaw edukacyjnych i w czasie dowolnie zagospodarowanym przez dziecko.

W grupie IV znajduje się kącik o nazwie „Polana edukacyjna” z pomocami manipulacyjnymi, gramami, układankami, puzzlami, tablicami magnetycznymi, globusami, stolikiem nad wodę, matami edukacyjnymi dla starszaków. Podczas zajęć dydaktycznych dzieci przeprowadzają doświadczenia oraz wzbogacają wiedzę o nazwy zwierząt występujących w kraju. W pomieszczeniu stworzono także kącik z biblioteczką przyrodniczą, albumami i ilustracjami.

W sali grupy V funkcjonuje miniogród botaniczny z licznymi paprociami zmieniającymi mikroklimat w pomieszczeniu. Wśród roślin znajdują się

np. palmy, kalatee, skrzydłokwiaty, sansewierie, trzykrotki, draceny, begonie itp.

Naszym atutem jest duży ogród przedszkolny z wydzieloną częścią na warzywniak i mały sad. Plac ten został zagospodarowany z myślą o zainteresowaniu dzieci ekologią i przyrodą. Oprócz ścieżki zdrowia, która uwzględnia rozmaite powierzchnie (trawa, żwir, piasek, kora) ogród przedszkolny wyposażony jest w sprzęt ekologiczny do ćwiczeń i zabaw, dający szansę doskonalenia sprawności fizycznej. Działania mające na celu uatrakcyjnienie ogrodu przedszkolnego są kontynuowane na bieżąco. Biorąc udział w projektach edukacyjnych, w tym współfinansowanych przez WFOŚiGW w Łodzi przy wsparciu UM Bełchatowa, udało się zrealizować wiele ciekawych pomysłów. Powstała środkowa część ogrodu i została wyposażona w ekologiczne i przyrodnicze środki dydaktyczne. Zewnętrzna pracownia przyrodniczo-ekologiczna - „Ekokwatara przyrodniczego bohatera” - pobudza do badań przyrodniczych, które rozwijają wyobraźnię przedszkolaków i zachęcają do poznawania otaczającego środowiska i natury: ptaków, roślin i owadów. Zrealizowany projekt pozwolił na innowacyjne zagospodarowanie centralnej części placu, doposażenie tego miejsca w drzewa, krzewy i zioła, które poprawiły wizerunek ogrodu oraz dbają o czystość powietrza, którym oddychają dzieci. Tablice i gry dydaktyczne umieszczone w tej części zachęcają do przyswajania treści ekologicznych wśród dzieci i dorosłych związanych z naszym przedszkolem.

Założony zielnik umożliwia propagowanie zdrowego żywienia i daje możliwość korzystania przez kuchnię przedszkolną do przyrządzania zdrowych

posiłków. W tym sezonie dzieci zebrały już pierwsze plony. Nasz ogród jest miejscem wielozmysłowego poznawania świata przyrody, w którym można odkrywać, uczyć się, badać oraz naturalnie bawić się. Jest to teren o dużej wartości poznawczej, polegającej na wzmacnianiu rozwoju w zakresie integracji zmysłów. Nowatorski pomysł przeznaczony jest do stymulacji sensorycznej i terapii zabawą poprzez dostarczanie wielu wrażeń zmysłowych sprzyjających rozwojowi dziecka.

„Ekokwaterna przyrodniczego bohatera” to punkt dydaktyczny o charakterze sensoryczno-zmysłowym, w którym każda kwaterna-strefa służy innemu rodzajowi doświadczenia i pobudza inny zmysł. Nasz ogród jest prosty i łatwy w pielęgnacji, aby zaangażować starsze dzieci w te czynności, a z drugiej strony zachwyca kolorami kwiatów i zapachami, intensywnie oddziałując na dziecięce zmysły.

Doposażamy ogród w niezbędne zabawki, sprzęt sportowy i rekreacyjny, mając na uwadze urozmaicenie czasu, jaki dzieci spędzają na powietrzu. W sezonie letnim powstało boisko sportowe oraz został przearanżowany teren w pobliżu ogrodzenia przez dosadzenie licznych drzewek owocowych, powiększając sad i minilas o zróżnicowaną roślinność.

W nowym roku szkolnym również podejmiemy wiele działań związanych z ekologią i ochroną środowiska. Będą to wycieczki po całym województwie łódzkim (Nadleśnictwo Bełchatów, gospodarstwo agroturystyczne, zoo itp.). Przewidziano także konkursy ekologiczne, tj. Festiwal Piosenki Ekologicznej, pokaz mody ekologicznej, apele z cyklu „zdrowo i ekologicznie”.

Do swoich działań edukacyjnych dla ekologii jak co roku angażujemy przedstawicieli środowiska lokalnego: firm i instytucji, przedstawicieli oświaty zdrowotnej. Współpracujemy z edukatorem oświatowym z EKO-REGIONU, instruktorem oświaty zdrowotnej z PSSE w Bełchatowie w ramach poranka zdrowotno-ekologicznego, z przedstawicielami LOP w ramach działalności Klubu Młodego Ekologa, MCK, biblioteką miejską w ramach konkursów przyrodniczo- ekologicznych, z przedstawicielami Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Bełchatowa. Do współpracy zapraszamy także rodziców, lekarzy, ekologów, pasjonatów przyrody, hodowców zwierząt itp. W ten sposób staramy się stworzyć rzeczywiste partnerstwo między przedszkolem a środowiskiem w zakresie oddziaływań związanych z edukacją ekologiczną. Celowi temu służą również prelekcje dla rodziców na zebraniach. Tematy dotychczas przeprowadzonych prelekcji to: „Zdrowie na talerzu” czyli produkty ekologiczne w codziennej zbilansowanej diecie dziecka, „Wspieranie działań przedszkola w ramach segregacji odpadów” itp.

Realizując treści z edukacji ekologicznej działamy wieloetapowo, podejmując różne formy pracy, innowacyjne rozwiązania, wcielając w życie nowatorskie pomysły naszej kadry, nawiązując wiele kontaktów lokalnych. Nasze działania przyczyniają się do większej troski o środowisko, pozwalają najmłodszym dostrzegać i przeżywać piękno najbliższego otoczenia – co na pewno zaprocentuje w przyszłości.

*Magdalena Owczarek
Przedszkole Samorządowe nr 5
im. Jana Brzechwy w Bełchatowie*

STREAMowy Dzień Kropki 2024

W tym roku w ramach świętowania Międzynarodowego Dnia Kropki w wielu placówkach oświatowych, w tym w piotrkowskiej Bibliotece Pedagogicznej CRE WŁ, działaliśmy STREAMowo - nasi konsultanci i bibliotekarze, przygotowując zadania dla uczniów, łączyli treści nauki, technologii, inżynierii, sztuki i matematyki, dołączając do nich czytanie.

Model STREAM ma na celu zapewnienie wszechstronnej edukacji rozwijającej różnorodny zakres umiejętności.

- Zachęca do interdyscyplinarnego uczenia się, pomagając uczniom dostrzec powiązania między różnymi dziedzinami.
- Wspiera krytyczne myślenie i umiejętność rozwiązywania problemów, niezbędne do poruszania się po zawiłościach współczesnego świata.
- Rozwija kreatywność i innowacyjność, kluczowe dla napędzania postępu i stawiania czoła globalnym wyzwaniom.
- Przygotowuje uczniów do przyszłej kariery zawodowej, wyposażając ich w zrównoważony zestaw umiejętności, który obejmuje biegłość techniczną, ekspresję artystyczną i wysokie zdolności komunikacyjne.

W modelu STREAM czytanie jest bramą do wiedzy i zrozumienia.

- Poprawia umiejętność rozumienia, umożliwiając uczniom zrozumienie złożonych pojęć ze wszystkich przedmiotów.
- Promuje krytyczne myślenie, zachęcając uczniów do analizowania i interpretowania informacji.
- Wzmacnia umiejętności komunikacyjne, umożliwiając uczniom jasne i przekonujące wyrażanie swoich pomysłów.
- Wspiera interdyscyplinarne kształcenie, zapewniając narzędzia umożliwiające łączenie pomysłów z różnych dyscyplin.

Przykładowe działania STREAMowe z kropkami w roli głównej:

1. Kropkowy labirynt matematyczny

Opis: Uczniowie tworzą labirynty na dużych arkuszach papieru, używając kropek jako punktów orientacyjnych.

Elementy STREAM:

Science: Uczniowie uczą się o symetrii i geometrii.

Technology: Korzystanie z aplikacji do tworzenia labiryntów.

Reading: Czytanie instrukcji i opisywanie trasy przez labirynt.

Engineering: Projektowanie i budowanie labiryntu.

Art: Dekorowanie labiryntu kolorowymi kropkami.

Mathematics: Obliczanie odległości między kropkami i planowanie trasy.

Działania:

Projektowanie labiryntu na papierze.

Używanie aplikacji do symulacji labiryntu.

Prezentacja i testowanie labiryntów przez innych uczniów.

2. Kropkowe opowieści

Opis: Uczniowie tworzą opowiadania, w których kropki odgrywają kluczową rolę, a następnie ilustrują swoje historie.

Elementy STREAM:

Science: Badanie różnych materiałów do tworzenia ilustracji.

Technology: Korzystanie z programów do edycji tekstu i grafiki.

Reading: Pisanie i czytanie opowiadań.

Engineering: Tworzenie książeczek lub prezentacji.

Art: Ilustrowanie opowiadań za pomocą kropek.

Mathematics: Planowanie układu stron i ilustracji.

Działania:

Pisanie opowiadań z motywem kropek.

Ilustrowanie opowiadań za pomocą różnych technik artystycznych.

Tworzenie książeczek lub prezentacji multimedialnych.

3. Kropkowy eksperyment chemiczny

Opis: Uczniowie przeprowadzają eksperymenty chemiczne, tworząc wzory z kropek za pomocą różnych substancji.

Elementy STREAM:

Science: Badanie reakcji chemicznych.

Technology: Dokumentowanie eksperymentów za pomocą zdjęć i filmów.

Reading: Czytanie instrukcji eksperymentów.

Engineering: Projektowanie i przeprowadzanie eksperymentów.

Art: Tworzenie wzorów z kropek za pomocą barwników.

Mathematics: Analiza wyników eksperymentów i tworzenie wykresów.

Działania:

Przeprowadzanie eksperymentów chemicznych z użyciem barwników.

Tworzenie wzorów z kropek na papierze lub tkaninie.

Dokumentowanie i prezentacja wyników eksperymentów.

10 dziedzin życia, w których można spotkać motyw koła i kropki:

Motywy kół i kropek są wszechobecne w różnych dziedzinach naszego życia. Te proste kształty nie tylko wpływają na estetykę, ale także pełnią ważne funkcje w sztuce, nauce, technologii i przedmiotach codziennego użytku. Kropka jest wspaniałą inspiracją dla wielu różnorodnych działań w szkole. Może sprawić, że uczniowie będą poznawać treści programowe holistycznie – a to z pewnością przyczyni się do zwiększenia zaangażowania w proces uczenia. Oto 10 dziedzin, w których króluje kropka:

1. Sztuka:

Malarstwo: puentylizm (pointylizm), koncentryczne okręgi, kołowe kompozycje.

Rzeźba: sfery, kule, dyski, kropkowana tekstura.

Grafika: mandala, wzory geometryczne, stippling.

Architektura: okna w kształcie koła, kopuły, kolumny.

2. Nauka:

Astronomia: planety, gwiazdy, orbity.

Biologia: komórki, atomy, cząsteczki.

Matematyka: okręgi, punkty, krzywe.

Fizyka: cząstki subatomowe, ruch planetarny.

3. Natura:

Kwiaty: słoneczniki, stokrotki, mleczce.

Owady: oczy owadów, plamki na skrzydłach.

Zwierzęta: cętki na sierści, wzory na piórach.

Niebo: słońce, księżyc, gwiazdy.

4. Technologia:

Koła zębate: mechanizmy, zegarki, silniki.

Kropki: kody QR, piksele na ekranie, mapy bitowe.

Płyty CD/DVD: optyczne przechowywanie danych.

Przyciski: interfejsy użytkownika, piloty.

5. Codzienność:

Monety i banknoty: okrągły kształt, wizerunki.

Znaki drogowe: koła, okręgi, symbole z kropkami.

Biżuteria: tarcze zegarów, wisiorki, kolczyki.

Sport: piłki, tarcze strzelnicze, bieżnie.

6. Język:

Kropki: interpunkcja, alfabet Braille'a, emotikony.
Kółka: oznaczniki w tekście, symbole graficzne.
Onomatopeje: dźwięki kojarzone z kołami i kropkami (np. „puk”, „stuk”).

7. Mitologia i religia:

Koła: mandale, symbole słońca, kręgi życia.
Kropki: święte symbole, znaki zodiaku, konstelacje.
Boskie istoty: często przedstawiane z kołami lub kropkami (np. bóg Ra, Budda).

8. Gry:

Kostki: oczka na kostkach symbolizują punkty.
Gry planszowe: plansze z kołami i kropkami.
Gry wideo: motywy kół i kropek w grafice i rozgrywce.

9. Muzyka:

Nuty: okrągłe symbole reprezentujące dźwięki.
Instrumenty muzyczne: bębny, talerze, dzwonki.
Rytm: podział czasu na równe części (często kojarzony z kołem).
Melodia: linie melodyczne mogą układać się w kształcie koła.

10. Literatura:

Metafory: koła i kropki używane w przenośni (np. „koło życia”, „kropka nad i”).
Symbolika: motywy kół i kropek mogą mieć znaczenie symboliczne.
Struktura tekstu: podział na rozdziały, akapity, zdania (może przypominać strukturę koła).
Znaki interpunkcyjne: kropki, przecinki, średniki służą do nadawania rytmu i struktury tekstowi.

Koła i kropki są uniwersalnymi motywami, które łączą różne dziedziny życia. Od sztuki po technologię, od natury po codzienne przedmioty - te proste kształty dodają harmonii i znaczenia naszemu otoczeniu. Bądźmy wszyscy „zakropkowani” - nie tylko we wrześniu z okazji Międzynarodowego Dnia Kropki!

Oprac. Marlena Kowalska

Sketchnoting: kreatywna notatka, która zmienia edukację

Poszukując metod doskonalenia swojego warsztatu pracy, każdy nauczyciel musi wykazać się otwartością na nowości oraz kreatywnością. Dzisiejszy uczeń to bardzo wymagający klient i odbiorca. Wiele metod i środków, które doskonale zdawały egzamin kilkadziesiąt czy kilkanaście lat temu, dzisiaj można i należy odłożyć do lamusa - niekiedy na jego najgłębiej i najdalej położoną półkę... Nie wolno tracić z oczu faktu, że współczesny uczeń to przedstawiciel pokolenia postmilenialsów, a konkretnie tzw. generacji Z (osoby urodzone w latach 1997-2012) oraz generacji Alfa (osoby urodzone po roku 2012). Jedną z cech charakteryzujących przedstawicieli wspomnianego pokolenia stanowi skrócony czas

koncentracji uwagi, wywierający wpływ na ich preferencje co do nauki. Współczesny uczeń w sposób zdecydowany wybiera bowiem komunikację obrazkową. Czas uwagi uczniów pokolenia Alfa jest krótki, przez co potrzebują oni zróżnicowanych bodźców, aby utrzymać zainteresowanie. Lekcje przeznaczone dla nich muszą cechować się dynamiką oraz interaktywnością. Nauczyciel powinien zatem wprowadzać różnorodne formy aktywności. Należą do nich prezentacje multimedialne, grafiki oraz infografiki, wideo, gry, symulacje czy projekty. Uczniowie pokolenia Alfa są przyzwyczajeni do szybkiego tempa życia i takich samych - jak najszybszych - efektów, gratyfikacji. Kluczowe zatem - w kontekście pracy z nimi - staje się dostosowanie stylu oraz tempa nauczania do ich oczekiwań. Lekcje powinny być dynamiczne, szybkie i skoncentrowane na praktycznym zastosowaniu wiedzy. Służy temu między innymi obrazkowość przekazu.

Uczeń współczesny jest człowiekiem zakochanym w obrazkach. Stąd popularność wizualnych narzędzi, jak chociażby TikTok czy Snapchat. Tradycyjne formy przekazu straciły na znaczeniu i atrakcyjności. Chciałoby się zapytać: z czym do ludzi? Jako nauczyciele musimy przecież dotrzeć z przekazem do młodych. Wykład informacyjny, prelekcja czy odczyt już nie wystarczą. W arsenale naszych metod pedagogicznych bezwzględnie muszą znaleźć się te wizualne. Mało tego, nie mogą stanowić tylko dodatku, ozdoby. One muszą wysunąć się na pierwszy plan!

Jedną z metod wizualnych, które szturmem wdarły się w nasze życie, są tak zwane notatki wizualne, zwane z angielska sketchnotkami (od angielskich słów „sketch”- szkic i „noting”- notowanie). Sketchnoting należy do zasobu mnemotechnik, czyli sposobów ułatwiających zapamiętywanie, zachowywanie, przypominanie sobie informacji. Sketchnotka ma postać graficzną; jest to relatywnie prosty, wykonywany odręcznie rysunek. Tym różni się od tak zwanej notatki linearnej, która ma formę listy lub ciągu punktów.

Notatka wizualna przede wszystkim wykorzystuje schematy, grafiki oraz inne obrazy. Tekst - w odróżnieniu od notatki linearnej - owszem, jest ważny, nie jest jednak centralnym elementem. Niebagatelną rolę w sketchnotce pełnią kolory, które - podobnie jak symbole - ułatwiają odróżnianie, podkreślenie istotnych treści oraz ich przeglądanie. Te same barwy mogą grupować informacje, segregować je, przyporządkowywać określonym odniesieniom. Doskonałe narzędzie do przedstawiania wzajemnych związków, relacji pomiędzy różnymi elementami stanowią wykorzystywane w tej formie przekazu strzałki, linie oraz inne graficzne odzwierciedlenia połączeń. Stosowana ikonografia ma wywoływać proste, czytelne, jednoznaczne skojarzenia. Przy tworzeniu sketchnotek operujemy bardzo często symbolami, które powinny być czytelne dla odbiorców - np. stosowany często mniej lub bardziej uproszczony symbol świecącej żarówki może oznaczać pomysły, nowe idee, ale też zrozumienie itd.

Co bardzo istotne, do stworzenia notatki wizualnej nie jest potrzebny talent plastyczny. Osoby zainteresowane tworzeniem sketchnotek bardzo często wyrażają taką obawę. Ta forma przekazu nie pretenduje jednakże do bycia dziełem sztuki. Jest dokładnie na odwrót. Zastosowane rysunki, chociażby przedstawienia osób („ludziki”), może i wręcz powinna cechować prostota i schematyczność. Sketchnotka musi bowiem pozostać przejrzysta, zwięzła i klarowna. Barokowy przesyt z pewnością się jej zatem nie przysłuży. Przede wszystkim bowiem informacje, jakie z sobą niesie notatka graficzna, muszą być łatwe do zrozumienia i zapamiętania. Taka jest przecież idea tej formy przekazu.

Sketchnotka, stanowiąc element zabawowy (bo przecież adresatami są tu głównie młodzi i bardzo młodzi ludzie), ma za zadanie w atrakcyjny sposób sprzyjać zapamiętywaniu, ułatwiać koncentrację, pobudzać kreatywność i - przede wszystkim - ułatwiać młodemu człowiekowi naukę. Pamiętajmy, że nasz mózg lubi zabawy. Graficzne przedstawienie treści pobudzi go do działania. Za pomocą tej formy przekazu można także weryfikować wiedzę uczniów, tworząc atrakcyjne w formie i niebanalne kartkówki.

Nie zapominajmy także o tym, że sketchnotka to nie tylko narzędzie nauczyciela, pedagoga, mentora. To także świetna metoda notowania przez samych uczniów czy studentów. Wielu z nas, czytając te słowa, przypomina sobie zapewne z lat szkolnych lub studenckich swoje własne zeszyty - nierzadko upstrzone rysunkami, tworzonymi ad hoc plastycznymi skojarzankami bazgranymi długopisem gdzieś na kartce itd., które stanowiąc urozmaicenie czy wręcz sposób na przedłużający się wykład, ułatwiały nam zanotowanie i zapamiętanie treści przekazywanych przez nauczyciela czy wykładowcę.

Taka intuicyjność tworzenia notatek wizualnych stanowi najlepszy – ponadczasowy - dowód ich wszechstronności, przydatności, praktyczności.

Co bardzo istotne, forma notatki wizualnej może mieć zastosowanie nie tylko w pracy pedagogicznej. Przyda się także w domu - przy planowaniu dnia czy tygodnia, planowaniu wydatków, rozwoju osobistego, tworzeniu listy zakupów czy spraw do załatwienia. Przykłady zastosowań można mnożyć.

Sketchnoting zatem, stanowiąc intuicyjne narzędzie, wdarł się szturmem nie tylko na salony, ale trafił także „pod strzechy”. Jako nauczyciele korzystajmy z tej metody przekazu, bo warto. Z korzyścią dla wszystkich.

Daniel Pietrzak
nauczyciel konsultant CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.

Certyfikaty krajowe przyznane!

W dniu 4 września 2024 r. obradowała Kapituła Krajowa przyznająca certyfikaty krajowe placówkom działającym w ramach Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie.

Przypominam, że spełnienie standardów, określonych w założeniach tej międzynarodowej sieci, wymaga systematycznej pracy przez wiele lat. Przede wszystkim trzeba mieć za sobą staż wynoszący minimum 6 lat i w tym czasie zdobyć certyfikat wojewódzki. Wniosek zawiera nie tylko sprawozdanie z działalności, ale konieczne jest rzetelne przeprowadzenie badań w czterech obszarach wymaganych w projekcie. Badania są przeprowadzane

oddzielnie dla czterech grup: nauczycieli, uczniów, rodziców i pracowników niepedagogicznych. Szczegółowa analiza jest punktem wyjścia dla wybrania problemu priorytetowego i określenia dalszych działań placówki w celu jego rozwiązania. Po opracowaniu dokumentacji i rekomendacji koordynatora wojewódzkiego, pozostaje jej przesłanie i oczekiwanie na werdykt Kapituły Krajowej, która zbiera się tylko dwa razy w roku.

Krótko mówiąc, otrzymanie certyfikatu nie jest sprawą łatwą, a prawda jest taka, że nie wszystkie placówki, które złożyły wniosek, go otrzymują. Certyfikat krajowy przyznaje się na 5 lat, a później trzeba znowu robić badania, analizy itd. Dlatego tym większy szacunek dla tych, którzy występują ponownie o ten zaszczytny tytuł.

W tym roku dwie placówki z Piotrkowskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie otrzymały właśnie takie certyfikaty krajowe „odnowieniowe”, na kolejne 5 lat. Gratulujemy i zachęcamy kolejne placówki do pójścia w ślady wyróżnionych. Są to: **Publiczne Przedszkole nr 1 im. Jana Brzechwy w Radomsku**. Dyrektorem placówki jest Jadwiga Grzegorzczak, a koordynatorką szkolną – Małgorzata Sobiech. **Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Łękińsku**. Dyrektorem placówki jest Katarzyna Bębnowska, a koordynatorką szkolną – Małgorzata Jegier.

Jako osoba wspierająca działania promujące zdrowie miałem przyjemność wielokrotnie być w tych placówkach i cieszyć się, że zostały one tak wysoko ocenione w strukturze ogólnopolskiej.

Witold Stawski
koordynator rejonowy Piotrkowskiej Sieci
Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie

Harcerstwo? Mnie kręci!

Nowy rok szkolny to świetny moment, aby zastanowić się nad wyborem zajęć pozalekcyjnych dla swoich pociech lub podopiecznych. Na pewno warto wykorzystać ten czas, by spróbować czegoś nowego i rozwijać zainteresowania.

Jedną z możliwości, którą warto rozważyć, jest dołączenie do harcerstwa. Choć niektórym osobom może się to wydawać przeżytkiem, harcerstwo nadal przekazuje wiele wartości. Przyjrzyjmy się zatem, jakie korzyści niesie przynależność do harcerstwa. To nie tylko nauka praktycznych umiejętności, ale także rozwój osobisty, zdobywanie wartościowych doświadczeń oraz kształtowanie charakteru.

Harcerstwo ma wiele zalet. Przede wszystkim to wolontariat, do którego nikt dziecka nie zmusza, wymaga jednak, aby ono samo podjęło decyzję o przynależności. Harcerstwo to lekcja życia, z której młody człowiek z pewnością wyniesie wiele dobrego, a dodatkowo wspaniale spędzi czas i pozna niesamowitych ludzi.

S jak służba. Inaczej - działanie na rzecz innych. Dzięki niej kształtują się ludzie wrażliwi społecznie i zaangażowani w zmienianie otaczającej rzeczywistości – również po wyjściu z organizacji.

B jak braterstwo. Harcerze są wychowywani w duchu tolerancji, akceptacji, wrażliwości na potrzeby innych. To właśnie braterstwo uczy nawiązywać trwałe i mocne przyjaźnie, otwiera umysł na dialog pomimo różnic. Ułatwia utrzymywanie kontaktów, pomaga wyleczyć się z nieśmiałości, daje odwagę do sprzeciwiania się przemocy. W czasach, gdy poziom samotności jest bardzo wysoki wśród młodych osób, harcerstwo tworzy solidny fundament pod budowę silnej, wspierającej społeczności.

P jak praca nad sobą. Harcerka i harcerz wiedzą, że praca nad sobą jest korzystna nie tylko dla nich, ale też dla społeczeństwa. Dzięki dbaniu o wszechstronny rozwój duchowy, emocjonalny, intelektualny, społeczny i fizyczny członkowie ZHP kształtują swój charakter, ale też rozwijają kompetencje, które przydadzą się nie tylko w harcerskiej służbie, ale i przyszłej pracy. Robią to za pomocą harcerskich sprawności czy prób na kolejne harcerskie stopnie.

Dziecko dodatkowo nauczy się funkcjonować w grupie, stanie się lepiej zorganizowane i odpowiedzialne. Harcerstwo nauczy wartości: patriotyzmu, szacunku dla ojczyzny, dla przyrody oraz innych ludzi. Oprócz obowiązków, harcerstwo to także przygoda i wyjazdy. Rajdy, biwaki, obozy! W trakcie takich wyjazdów uczestnicy uczą się samodzielności, dowiadują się, jak obcować z przyrodą i poznają ją. Takie doświadczenia pomagają również w radzeniu sobie z różnymi lękami i nieśmiałością.

Tylko jak trafić do harcerstwa? Związek Harcerstwa Polskiego jest największą w Polsce organizacją wychowawczą dzieci i młodzieży. Gromady zuchowe zrzeszają dzieci w wieku 6-10 lat, drużyny harcerskie - 10-13 lat, w jednostkach starszoharcerskich swoją przygodę przeżywa młodzież w wieku 13-16 lat, drużyn wędrowniczych powinny szukać osoby w wieku 16-21 lat. Najczęściej gromady zuchowe, drużyny harcerskie i starszoharcerskie działają przy szkołach publicznych. Jeśli jednak w szkole nie ma

drużyny, zajrzyjmy do Internetu. Dla naszego województwa docelowa strona to <https://lodzka.zhp.pl/>, a w zakładce Jednostki można wybrać Hufiec Piotrków Trybunalski. Zostaniemy przekierowani na stronę piotrkowskiego hufca, gdzie znajdziemy informacje o drużynach działających na terenie miasta oraz powiatu (m.in. Włodzimierzów, Przyglów, Czarnocin, Sulejów, Moszczenica, Jarosty, Wolbórz, Wola Krzysztoporska).

Należenie do harcerstwa to znacznie więcej niż tylko zabawa w lesie czy noszenie munduru. Warto wspomnieć, że harcerstwo to nie tylko Związek Harcerstwa Polskiego, ale także inne organizacje harcerskie i skautowe, takie jak Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”, Federacja Skautingu Europejskiego i inne. To przede wszystkim kompleksowy rozwój – zarówno fizyczny, jak i psychiczny. Dla młodego człowieka to szansa na zdobycie niesamowitych doświadczeń, które przygotowują go do wyzwań dorosłego życia.

Nowy rok szkolny to świetny moment, by spróbować czegoś nowego – harcerstwo to doskonały wybór, który łączy w sobie naukę, zabawę, przyjaźń i wartościowe spędzanie czasu.

Grafiki pochodzą ze strony www.zhp.pl (dostęp 26.08.2024 r.)

Daria Witulska-Brajtkrojca
konsultant CRE WŁ w Piotrkowie Trybunalskim

Biblioteka Pedagogiczna Centrum Rozwoju Edukacji WŁ w Piotrkowie Tryb. poleca...

Karty pracy na nowy rok szkolny...

Przedstawiam Państwu zestawy kart pracy, do których warto sięgnąć i je wykorzystywać, aby praca z uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych w nowym roku szkolnym była ciekawym, udanym, wartościowym i pełnym niespodzianek doświadczeniem. Zachęcam do sięgnięcia po nie!

Hinz Magdalena: Karty pracy z ćwiczeniami korekcyjno-kompensacyjnymi. Klasy 1-3. - Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2019 Sygn. 116514 F

Publikacja została przygotowana dla uczniów w wieku wczesnoszkolnym, którzy mają problemy z nauką wynikające z nieharmonijnego lub opóźnionego rozwoju. Celem dla nich jest korygowanie zaburzonych funkcji, zastępowanie zaburzonej funkcji inną oraz usprawnianie funkcji będących w normie. Ćwiczenia w teście zostały podzielone na sześć działów. Każdemu działowi przyporządkowany jest inny kolor. Działy dotyczą umiejętności, z którymi uczniowie w wieku wczesnoszkolnym najczęściej mają problemy. Są to:

- sprawność manualna – kolor czerwony;
- grafomotoryka – kolor zielony;
- percepcja wzrokowa – kolor fioletowy;
- percepcja słuchowa – kolor pomarańczowy;
- pisanie – kolor niebieski;
- czytanie – kolor różowy.

Wszystkie zadania przedstawione w tej publikacji mogą być wykorzystane nie tylko w trakcie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych (grupowych lub indywidualnych), ale także jako ćwiczenia dodatkowe na lekcjach, w świetlicy lub w domu.

Oszczyk Sylwia: Godzina wychowawcza jak malowana. Graficzne karty pracy dla klas 4-8. Cz. 1-3. - Kraków : Wydawnictwo WiR, 2022 Sygn. 116510 F, 116511 F, 114515 F

Godzina wychowawcza jak malowana! Graficzne karty pracy dla klas 4-8 to komplet 3 teczek z kartami o różnorodnej tematyce - od spraw klasowych, tradycji i prawa, przez emocje i rozwój osobisty, po ekologię i zasoby naturalne.

Karty te są pomocnym narzędziem dla nauczycieli-wychowawców do prowadzenia niebanalnych lekcji wychowawczych opartych na zaangażowaniu uczniów, otwartości i refleksji nad życiem i byciem tu i teraz. Karty zostały zatytułowane:

Część 1:

- Poznaję siebie;
- Być szczęśliwym;
- Prokrastynacja i ja;
- Stres;
- Jak zmienić beznadziejny dzień?;
- Jak nie tracić czasu? O planowaniu;
- Kreatywność;
- Co jest w życiu ważne?;
- Rozważania o wartościach;
- Mętlik w głowie, czyli jak podejmować decyzje;
- Jestem ważna(-y);
- Autorytety - po co nam one;
- Jak zachować słońce w duszy, czyli uważność na jesienne dni... i wiele innych;
- Plotka;
- Sztuka asertywności;
- Stereotyp;
- Przyjaźń;
- Ja i rodzina;
- Kłamstwo;
- Agresja - stop!;
- Kompleksy. Jak z nimi wygrać?;
- Smutek;
- Strach. Jak go odstraszyc?;
- Złość;
- Inteligencja emocjonalna;
- Samotność;
- Jak nie martwić się za bardzo;
- Media społecznościowe;
- Wspomnienia... i inne.

Część 2:

- Chcę być eko!;
- Woda;
- Energia;
- Jedzenie. Nie marnuj;
- Odpady... i wiele innych;
- Ojczyzna;
- Święto Niepodległości;
- Moja mała ojczyzna;
- Prawa dziecka;
- Prawa człowieka;
- Finanse i ja;
- Wokół ekonomii... i wiele innych;
- Depresja;
- Nałogi;
- Klikam z głową;
- Jem zdrowo!;
- Pierwsza pomoc... i wiele innych;
- Wakacyjny rozkład jazdy;
- W grupie raźniej;
- Dzień Pozytywnego Myślenia;
- Nie ściągam!... i wiele innych.

Część 3:

- Radość życia;
- Slow life;
- Słowa mocy;
- Sukces;
- Zazdrość;
- Krytyka;
- Piramida potrzeb;
- Jak wyznaczać granice;
- Jak polubić siebie;
- Moja droga do celu;
- Zaufanie;
- Czas na zmiany;
- Jak dyskutować;
- Nadzieja;
- Myśli w mojej głowie;
- Literkowo o mnie;
- Rozmowa;
- W świecie kolorów;
- Perfekcjonizm;
- Ja, moje życie, mój świat, moje serce, moje myśli...;
- Razem możemy więcej;
- Dzień bez telefonu;
- Góra lodowa;
- Analiza SWOT;
- Ja – teraz, w przyszłości;
- Odporność psychiczna;
- Dokuczanie? O nie!;
- Nie zgadzam się na...;
- Ja w ankietowym maratonie;
- Dzień Życzliwości i Pozdrowień;
- Andrzejkowe bajanie;
- Dzień Nauczyciela;
- Boże Narodzenie;
- Wielkanoc;
- Halloween;
- Światowy Dzień Dobroci;
- Dzień Kobiet;
- Dzień Śniegu;
- Bożonarodzeniowe dobre myśli i słowa;
- Dzień Kosmosu;
- Nasze klasowe zasady;
- Przepis na zeszyt;
- Patron mojej szkoły;
- Mój tydzień;
- Moje plany na nowy rok;
- Nasze klasowe wyzwania, zadania, postanowienia;
- O szkole słów parę;
- Kronika klasowa;
- Dziś urodziny ma...;
- Ferie zimowe;
- Nasze klasowe marzenia;
- Nasze klasowe wspomnienia;
- Moja wymarzona szkoła;
- Nasz klasowy tygodnik uważności;
- Godzina wychowawcza – klasowa ankieta;
- Ja i moja klasa;
- Herb naszej klasy;
- Klasowy niezbędnik;
- „A to Polska właśnie...” – moja ojczyzna.

Oszczyk Sylwia: Godzina wychowawcza jak malowana. Graficzne karty pracy dla szkół średnich. - Kraków : Wydawnictwo WiR, 2024 Sygn. 116398 F

Jest to zestaw 60 kart pracy zaprojektowanych dla uczniów szkół średnich, które wspierają ich rozwój osobisty, techniki uczenia się, komunikację, radzenie sobie ze stresem i emocjami, a także poruszają ważne tematy społeczne. Karty te są narzędziem dla wychowawców, pomagającym prowadzić wartościowe lekcje i angażować uczniów w dialog oraz refleksję nad sobą i otaczającym światem. Karty zostały zatytułowane:

- Kocham życie;
- Przepis na wyciszenie i spokój ducha;
- Jak zadbać o dobre samopoczucie?;
- Jak dbać o kondycję psychiczną?;
- Pogoń wewnętrznego krytyka!;
- Przekonania dobre i złe;
- Akceptuję swoje ciało;
- Co mi w duszy gra;
- Świat emocji;
- Moje życie, moje marzenia;
- Mądra pochwała i budująca krytyka;
- Trudne sytuacje. Jak sprostać problemom?;
- Dzień Wszystkich Fajnych;
- Jak być lubianym i szanowanym człowiekiem?;
- To, co w życiu ważne...;
- Kultura osobista – złote zasady;
- Jak uczyć się efektywnie?;
- Techniki efektywnego uczenia się;
- Kompetencje miękkie;
- Jak przetrwać maturalny czas?;
- Jak zarządzać czasem?;
- Jak osiągać cele?;
- Nawyki. A cóż to takiego?;

- Koniec szkoły i co dalej?;
- Ścieżka edukacyjno-zawodowa;
- Kariera zawodowa;
- Zawody przyszłości;
- Dobra komunikacja;
- Komunikacja;
- Wymarzona, wyczekana pełnoletność;
- Odpowiedzialność nieletnich;
- Dojrzałość;
- Mam wybór;
- Wolność;
- Ja i rodzice;
- SOS Ziemia;
- Postawa zero waste;
- Tożsamość narodowa;
- Polska i świat;
- Konformizm i nonkonformizm;
- Uwaga, mobbing!;
- Dyskryminacja;
- Perswazja i manipulacja;
- Hejt, mowa nienawiści;
- Bezpieczni w sieci;
- Uwaga! Syndrom FOMO;
- Narkotyki – dramat życia;
- Papierosy;
- Alkohol? To nie dla mnie!;
- Energetyki;
- Uzależnienia – pułapka bez wyjścia;
- To, co nas otacza;
- Fake news;
- Nasze pomysły, inspiracje i podpowiedzi na godzinę wychowawczą;
- Co zrobić, aby nasza klasa była zgrana?;
- Katalog dobrych rad. Jak sprawić, aby nowy rok szkolny był udany?;
- Nasze klasowe wyzwanie czytelnicze;
- Nasz klasowy gwiazdobiór;
- Nasz klasowy czas;
- Domykam czas... podsumowanie roku szkolnego.

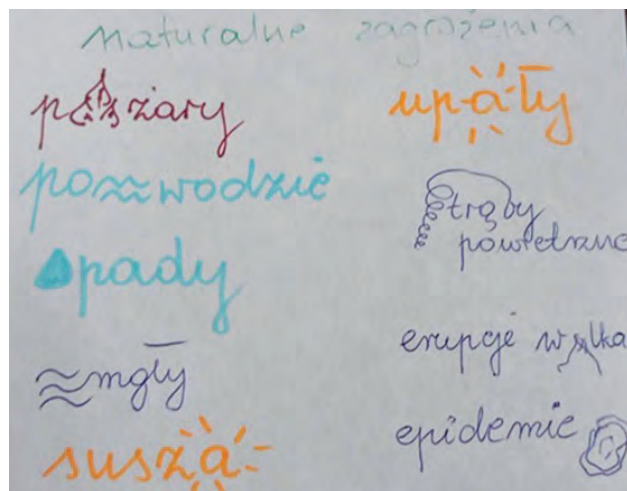
Opracowanie: Sylwia Kubicka
nauczyciel bibliotekarz
CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.

Wizualizacje jako pomysł na aktywowanie uczniów podczas lekcji

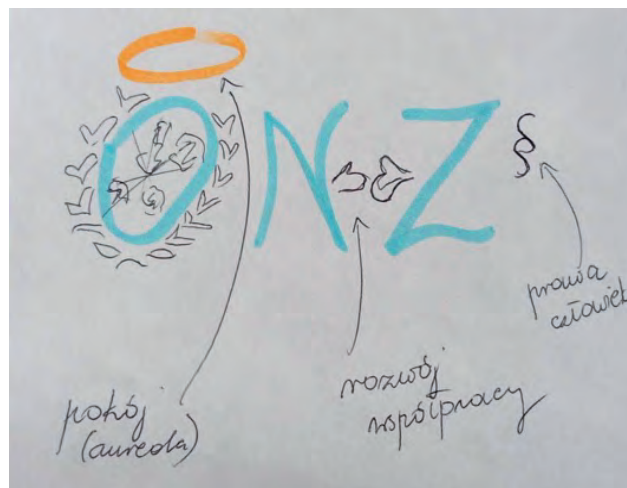
Aktywowanie uczniów podczas lekcji jest kluczowym zadaniem współczesnego nauczyciela. Jednym ze sposobów mogą być różnego rodzaju ćwiczenia wizualizacyjne, które nie wymagają żadnych szczególnych przygotowań ani ze strony nauczyciela, ani ucznia, a znacznie ożywią lekcję i przyczynią się do lepszego zapamiętywania.

Wizualizacja to, ogólnie rzecz ujmując, przedstawienie informacji w sposób graficzny. By uczeń mógł przystąpić do działania, musi najpierw zrozumieć temat – niezbędne są więc objaśnienia nauczyciela czy praca z podręcznikiem. Dopiero wtedy jest czas na aktywność ucznia: wybiera najtrafniejsze kształty oraz kolory i rysuje. Wykonanie wizualizacji wymaga

zaangażowania, a informacja, nad którą dziecko pracuje, często przetwarzana jest kilkakrotnie. Zaletą tego rodzaju ćwiczeń jest także fakt, że uczniowie traktują je jako formę zabawy czy wręcz relaksu, a przecież nie od dziś wiadomo, że właśnie w ten sposób najlepiej się uczyć. To zadania nie tylko dla maluchów – starsi uczniowie również mogą wykonywać takie notatki graficzne, uzupełniając je choćby pojedynczymi słowami. Nie jest to metoda jedynie dla dzieci uzdolnionych plastycznie! Najważniejszym elementem wizualizacji jest zawartość merytoryczna, a nie walory artystyczne, a wartością dodaną jest lepsze zrozumienie i zapamiętanie omawianych treści. Uczniowie mogą swoje rysunki oglądać i porównywać, co zapewne obudzi w nich różne emocje: od zachwytu po zaskoczenie, nauczyciel zaś może na ich podstawie skontrolować stopień zrozumienia omawianych zagadnień. Takie aktywności mogłyby być również wprowadzeniem do notowania wizualnego czy sketchnotek, a stosować je można na lekcjach każdego przedmiotu.

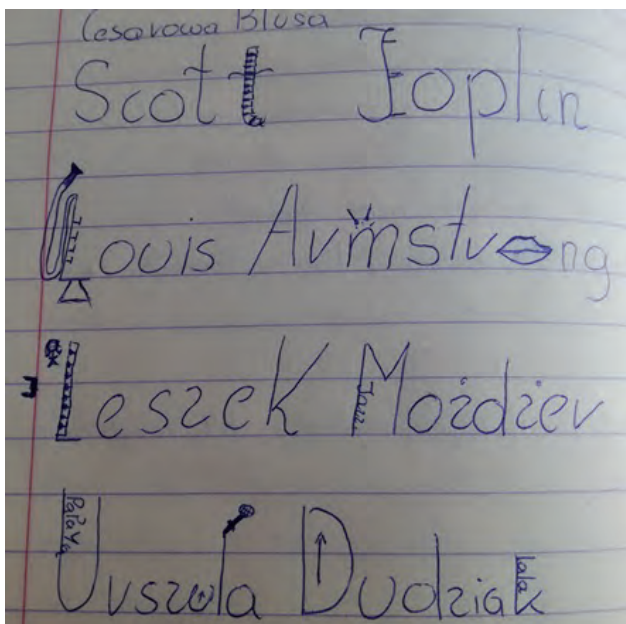

Elementy wizualne w notatce z EdB

Elementy wizualne w notatce z historii

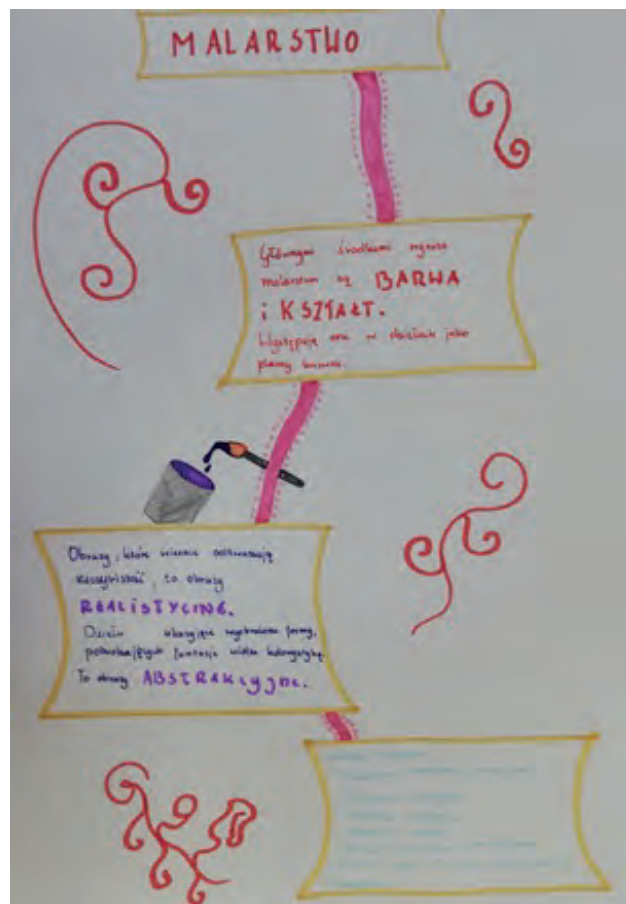
¹por. C. Vorderman: *Jak uczyć się skutecznie – jakie to proste!*, Wyd. Arkady, Warszawa 2016, s. 143.

Elementy wizualne w notatce z muzyki

Ilustracje pochodzą z zeszytów uczniów Katolickiej Szkoły Podstawowej im. św. Jana Bosko oraz Katolickiej Szkoły Podstawowej Sióstr Dominikanek im. bł. s. Julii Rodzińskiej w Piotrkowie Trybunalskim, a ich zdjęcia wykonane zostały przez Jolantę Piekarską.

oprac. Jolanta Piekarska

Elementy wizualne w notatce z plastyki